

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 118/10

Λουξεμβούργο, 7 Δεκεμβρίου 2010

Απόφαση στις υποθέσεις C-585/08 και C-144/09
Peter Pammer κατά Reederei Karl Schlüter GmbH & Co. KG και
Hotel Alpenhof GesmbH κατά Oliver Heller

Το Δικαστήριο αποσαφηνίζει τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζονται στις συμβάσεις καταναλωτών όταν η παροχή υπηρεσίας προσφέρεται μέσω Διαδικτύου

Η απλή χρήση ιστοτόπου από τον έμπορο δεν συνεπάγεται αφ' εαυτής ότι οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που σκοπούν στην προστασία των καταναλωτών εφαρμόζονται προς όφελος των καταναλωτών των άλλων κρατών μελών

Ο κανονισμός¹ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διεθνή δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις προβλέπει ότι, κατά γενικό κανόνα, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους αυτού. Στον εν λόγω κανονισμό ορίζεται επίσης ότι οι διαφορές εκ συμβάσεως μπορούν να εισαχθούν και ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η συμβατική ενοχή. Εντούτοις, οσάκις πρόκειται για σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτή, έχουν εφαρμογή ειδικοί κανόνες περί προστασίας των καταναλωτών. Αν ο έμπορος «κατευθύνει τις δραστηριότητές του» στο κράτος μέλος κατοικίας του καταναλωτή, ο καταναλωτής μπορεί να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενώ μπορεί να εναχθεί μόνο στο κράτος μέλος αυτό. Οι δύο υποθέσεις αφορούν το ζήτημα αν ένας έμπορος «κατευθύνει τις δραστηριότητές του», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, οσάκις χρησιμοποιεί ιστότοπο για να επικοινωνεί με τους καταναλωτές.

Υπόθεση C-585/08

Ο P. Pammer, κάτοικος Αυστρίας, θέλησε να πραγματοποιήσει ταξίδι με εμπορικό πλοίο από την Τεργέστη (Ιταλία) προς την Άπω Ανατολή. Ως εκ τούτου, προέβη σε κράτηση ταξιδιού με τη γερμανική εταιρία Reederei Karl Schlüter, μέσω γερμανικού ταξιδιωτικού πρακτορείου ειδικευμένου στις πωλήσεις ταξιδίων με εμπορικά πλοία μέσω Διαδικτύου. Ο P. Pammer αρνήθηκε να επιβιβαστεί για τον λόγο ότι, κατά την άποψή του, οι συνθήκες που προσέφερε το πλοίο δεν ανταποκρίνονταν στην περιγραφή που του είχε αποστείλει το πρακτορείο ενώ ζήτησε την επιστροφή του τιμήματος που είχε καταβάλει για το ταξίδι αυτό. Η Reederei Karl Schlüter του επέστρεψε μόνον τμήμα του τιμήματος αυτού, με αποτέλεσμα ο P. Pammer να προσφύγει στα αυστριακά δικαστήρια ενώπιον των οποίων η γερμανική εταιρία προέβαλε ένσταση ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας, υποστηρίζοντας ότι δεν ασκεί καμία επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα στην Αυστρία.

Υπόθεση C-144/09

Ο O. Heller, κάτοικος Γερμανίας, προέβη σε κράτηση πολλών δωματίων για μία εβδομάδα στο ξενοδοχείο Alpenhof, ένα ξενοδοχείο ευρισκόμενο στην Αυστρία. Η κράτηση αυτή πραγματοποιήθηκε μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος σε ηλεκτρονική διεύθυνση

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

αναγραφόμενη στον ιστότοπο του ξενοδοχείου τον οποίο συμβουλευθήκε ο O. Heller. Ο O. Heller αμφισβήτησε την ποιότητα των υπηρεσιών του ξενοδοχείου και αναχώρησε χωρίς να καταβάλει το τίμημα. Κατόπιν τούτου, το ξενοδοχείο άσκησε αγωγή ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων ζητώντας την καταβολή του οφειλόμενου τιμήματος. Ο O. Heller προέβαλε ένσταση ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας υποστηρίζοντας ότι, ως Γερμανός καταναλωτής, μπορεί να εναχθεί μόνον ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων.

Το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία), που επιλήφθηκε των δύο αυτών υποθέσεων, ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το γεγονός ότι εταιρία εγκατεστημένη σε κράτος μέλος προσφέρει τις υπηρεσίες της μέσω Διαδικτύου συνεπάγεται ότι οι υπηρεσίες αυτές «κατευθύνονται» επίσης «προς» άλλα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, οι καταναλωτές που κατοικούν σε αυτά τα κράτη μέλη και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αυτές μπορούν, σε περίπτωση ένδικης διαφοράς με τον έμπορο, να τύχουν και αυτοί της εφαρμογής των ευνοϊκότερων κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει ο κανονισμός.

Με την απόφαση που εκδίδει σήμερα, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η απλή χρήση ιστοτόπου από τον έμπορο για εμπορικό σκοπό δεν συνεπάγεται αφ' εαυτής ότι η δραστηριότητά του «κατευθύνεται προς» άλλα κράτη μέλη**, πράγμα που θα έθετε σε εφαρμογή τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας περί προστασίας των καταναλωτών που προβλέπει ο κανονισμός. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο κρίνει ότι, προκειμένου να έχουν εφαρμογή οι εν λόγω κανόνες στους καταναλωτές των άλλων κρατών μελών, **ο έμπορος πρέπει να έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να συνάψει εμπορικές σχέσεις με τους καταναλωτές αυτούς**.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο αναζητεί ενδείξεις που να καταδεικνύουν ότι ο έμπορος είχε πρόθεση να συνάψει εμπορικές σχέσεις με καταναλωτές οι οποίοι κατοικούν εντός άλλων κρατών μελών. Μεταξύ των ενδείξεων αυτών καταλέγονται οι προφανείς εκδηλώσεις της βουλήσεως του εμπόρου να παρακινήσει τους καταναλωτές στη σύναψη συμβάσεως, για παράδειγμα, οσάκις παρέχει τις υπηρεσίες του ή προσφέρει προς πώληση τα εμπορεύματά του εντός ενός ή περισσότερων κρατών μελών τα οποία κατονομάζει ή οσάκις καταβάλλει τίμημα στον διαχειριστή μηχανής αναζητήσεως για την παροχή υπηρεσιών ευρετηριάσεως στο Διαδίκτυο, προκειμένου να διευκολυνθεί η δυνατότητα προσβάσεως των καταναλωτών που κατοικούν εντός των διαφορετικών αυτών κρατών μελών στον ιστότοπό του.

Ωστόσο, άλλες ενδείξεις λιγότερο προφανείς, ενδεχομένως συνδυαζόμενες μεταξύ τους, μπορούν επίσης να συνηγορούν υπέρ της υπάρξεως δραστηριότητας η οποία «κατευθύνεται προς» το κράτος μέλος κατοικίας του καταναλωτή. Πρόκειται για τον διεθνή χαρακτήρα της επίμαχης δραστηριότητας, όπως στην περίπτωση ορισμένων τουριστικών δραστηριοτήτων, την αναγραφή στοιχείων τηλεφωνικής επικοινωνίας συνοδευόμενη από τον κωδικό διεθνούς κλήσεως, τη χρήση ονομασίας τομέα πρώτου επιπέδου διαφορετικής από αυτήν που αντιστοιχεί στο κράτος μέλος εντός του οποίου είναι εγκατεστημένος ο έμπορος, για παράδειγμα «.de», ή ακόμη και για τη χρήση ουδέτερων ονομασιών τομέα πρώτου επιπέδου, όπως «.com» ή «.eu», την περιγραφή δρομολογίων για τη μετάβαση από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη στον τόπο παροχής υπηρεσιών, καθώς και για τη μνεία διεθνούς πελατείας αποτελούμενης από πελάτες που έχουν την κατοικία τους σε διαφορετικά κράτη μέλη, ιδίως με την προβολή μαρτυριών τέτοιων πελατών. Ομοίως, εάν ο ιστότοπος καθιστά δυνατή στους καταναλωτές τη χρήση διαφορετικής γλώσσας ή διαφορετικού νομίσματος από τη γλώσσα ή το νόμισμα που χρησιμοποιούνται συνήθως στο κράτος μέλος του εμπόρου, τα στοιχεία αυτά μπορούν αποτελέσουν ενδείξεις που καταδεικνύουν τη διασυνοριακής φύσεως δραστηριότητα του εν λόγω εμπόρου.

Αντιθέτως, δεν συνιστούν τέτοιες ενδείξεις η αναγραφή στον ιστότοπο της ηλεκτρονικής ή της ταχυδρομικής διευθύνσεως του εμπόρου, ούτε και η αναγραφή των στοιχείων του τηλεφωνικής επικοινωνίας χωρίς κωδικό διεθνούς κλήσεως, διότι τα στοιχεία αυτά δεν προσδιορίζουν αν ο έμπορος κατευθύνει τη δραστηριότητά του προς ένα ή περισσότερα διαφορετικά κράτη μέλη.

Το Δικαστήριο καταλήγει ότι το αυστριακό δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των ενδείξεων αυτών, πρέπει να εξετάσει αν από τον ιστότοπο και τη συνολική δραστηριότητα των εμπόρων συνάγεται ότι αυτοί είχαν πρόθεση να συνάψουν εμπορικές σχέσεις με Αυστριακούς (υπόθεση

C-585/08) ή Γερμανούς καταναλωτές (υπόθεση C-144/09), υπό την έννοια ότι οι έμποροι είχαν πρόθεση να συνάψουν μ' αυτούς σύμβαση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106